

STRATÉGIA ROZVOJA DOPRAVY A DOPRAVNÝCH STAVIEB MESTA KOŠICE

**Posúdenie významnosti vplyvov plánu
na územia sústavy Natura 2000**

**Michala Kopečková
september 2015**

Predmet posúdenia:	Stratégia rozvoja dopravy a dopravných stavieb mesta Košice
Zhotoviteľ plánu:	NDCon s.r.o.
Obstarávateľ:	Mesto Košice
Spracovateľka posúdenia:	Mgr. Michala Kopečková Čechova 53, Plzeň, Česká republika
Kontakt:	T: +420 728 854 516 E: kopeckova@ametyst21.cz

V Plzni dňa 25. septembra 2015

.....
Mgr. Michala Kopečková

Obsah

1	Úvod	4
1.1	Popis postupu pri spracovaní posúdenia	4
2	Informácie o pláne	5
3	Dotknuté územia sústavy Natura 2000.....	7
4	Hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000.....	8
4.1	Vyhodnotenie podkladov pre primerané posúdenie.....	8
4.2	Významnosť vplyvov plánu	8
4.2.1	Administratívna reforma	9
4.2.2	Zabezpečenie lepšieho financovania verejnej dopravy.....	9
4.2.3	Zlepšenie pešej priechodnosti mesta	9
4.2.4	Rozvoj smerujúci k mestu pre cyklistov.....	9
4.2.5	Postupná reforma parkovacích miest.....	9
4.2.6	Premena MHD na atraktívnu voľbu a súčasť životného štýlu; Ekonomicky efektívna mestská hromadná doprava s zodpovedným financovaním investícií a kompenzácií; Smerovanie k mestskej doprave so zníženým vplyvom na životné prostredie	9
4.2.7	Ponuka dobre riadenej bezpečnej cestnej infraštruktúry s obmedzeným rozsahom kapacitných nedostatkom.....	9
4.3	Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov.....	10
4.4	Vyhodnotenie možných cezhraničných vplyvov	10
4.5	Opatrenia na prevenciu negatívnych vplyvov.....	10
5	Záver o vplyve na integritu území.....	11
6	Zoznam skratiek	12
7	Použité zdroje údajov.....	13
8	Prílohy	14

1 Úvod

Predmetom hodnotenia je vplyv plánu „Stratégia rozvoja dopravy a dopravných stavieb mesta Košice“ (ďalej „Stratégia“) na územia európskeho významu a chránené vtáčie územia. Toto posúdenie je spracované nad rámec § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pretože vypracovanie primeraného posúdenia nebolo uložené Rozsahom hodnotenia podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Posúdenie je predložené dobrovoľne ako samostatná príloha hodnotenia plánu (SEA).

Autorka hodnotenia je držiteľkou autorizácie Ministerstva životného prostredia Českej republiky k vykonávaniu posúdenia podľa § 45i zákona 114/1992 Sb., o ochrane prírody a krajiny, v platnom znení (rozhodnutie Ministerstva životného prostredia zo dňa 20. januára 2012, č. j. 2702/ENV/12, 116/630/12, v prílohe 1).

Chránené vtáčie územia (CHVÚ) sa vyhlasujú na základe smernice o vtákoch (2009/147/ES) pre druhy vtákov uvedených v Prílohe I. Tieto druhy musia byť predmetom zvláštnych opatrení, týkajúcich sa ochrany ich stanovišť, s cieľom zaistiť prežitie týchto druhov a rozmnožovanie v ich areáli rozšírenia. Ministerstvo obstaráva národný zoznam navrhovaných CHVÚ, ktorý schvaľuje vláda uznesením. Zoznam vtáčích území vláda po jeho schválení zasiela Európskej komisii. Vláda nariadením vyhlási biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov uvedené v schválenom zozname vtáčích území za chránené vtáčie územie a ustanoví vymedzenie hraníc CHVÚ a zoznam činností podľa odseku 5 vrátane územného a časového obmedzenia ich výkonu.

Územia európskeho významu (ÚEV) sa vyhlasujú na základe smernice o stanovištiach (92/43/EEC) pre typy prírodných stanovišť v záujme Spoločenstva a pre druhy živočíchov a rastlín v záujme Spoločenstva, ktorých ochrana vyžaduje vyhlásenie zvláštnych oblastí ochrany. Národný zoznam ÚEV prerokúva vláda, ktorá ho po odsúhlasení zasiela Európskej komisii na schválenie. Navrhované územia európskeho významu schválené Európskou komisiou vyhlási vláda za chránené územie alebo zónu chráneného územia podľa tohto zákona najneskôr do dvoch rokov od schválenia národného zoznamu Európskou komisiou.

1.1 POPIS POSTUPU PRI SPRACOVANÍ POSÚDENIA

Spracovateľ koncepcie priebežne predkladal pripravené materiály ku konzultácii. Niektoré opatrenia boli následne upravované, avšak žiadne z nich sa nedotýkalo významne lokalít Natura 2000. Finálna verzia k posúdeniu bola predložená v septembri 2015.

Terénna návšteva dotknutého územia prebehla 14. – 16. júna 2015. Vzhľadom k charakteru obsiahnutých opatrení a možných vplyvov stratégie nie je nutný podrobný biologický prieskum.

2 Informácie o pláne

Stratégia vychádza z podrobnej analýzy dopravy v Košiciach. Na jej základe sú navrhnuté ciele a opatrenia pre udržateľnú dopravu v meste.

Ciele:

Administratívna reforma

- Začať znovu s riadením dopravy v Košiciach, riadiť činnosti a viesť podnik k poskytovaniu dobrej kvality prepravy pri nižších nákladoch, organizovať integráciu, plánovať rozvoj dopravnej infraštruktúry, organizáciu a riadenie dopravy.

Zabezpečenie lepšieho financovania udržateľnej dopravy

- Zlepšiť nedostatočné financovanie mestskej hromadnej dopravy a tak pomôcť vyriešiť krízu financovania MHD a zafinancovať rozvoj cyklistickej infraštruktúry – zvýšiť finančný objem z rozpočtov aj z iných zdrojov zameraných na udržateľnosť.

Zlepšenie pešej priechodnosti mesta

- Zmeniť prístup – ako prvé plánovať a riešiť potreby chodcov.

Rozvoj smerujúci k mestu pre cyklistov

- Rozsiahly program rozvoja cyklistických cestičiek a pruhov

Postupná reforma parkovania miest

- Prísne pravidlá v centre a okolí, riešenia prispôbolené sídliskám, záchytné parkoviská.

Premena MHD na atraktívnu voľbu a súčasť životného štýlu

- Zvýšiť atraktivitu kratšími intervalmi, jednoduchým linkovým vedením, ľahkým prestupovaním a vyššou rýchlosťou umožnenou preferenciou a autobusovými pruhmi.

Ekonomicky efektívna mestská hromadná doprava s zodpovedným financovaním investícií a kompenzácií

- Zvýšiť prevádzkovú rýchlosť, používať menší počet modernejších vozidiel, znížiť fixné náklady, ušetriť prostredníctvom integrácie s regionálnou dopravou, ponúknuť také predplatené cestovné, ktoré si kúpia aj menej častí užívatelia, zrušiť prevádzku trolejbusov, investovať zodpovedne do vozového parku, používať alternatívne spôsoby financovania.

Smerovanie k mestskej doprave zo zníženým vplyvom na životné prostredie

- Podpora prevádzky električiek, využívanie elekťrobusov podľa ich technologických možností, následné zavedenie nového systém elektrických autobusov / duobusov / hybridných autobusov na hlavných linkách po roku 2030, vymedziť nízkoemisnú zónu v centre mesta, environmentálne chránenú zónu postavené obchvatov

Ponuka dobre riadenej bezpečnej cestnej infraštruktúry s obmedzeným rozsahom kapacitných nedostatkom

- Dobre využiť existujúcu infraštruktúru s premyslených zdieľaním s hromadnou dopravou a cyklistami, vyriešiť nedostatky, nebezpečné miesta, poskytnúť väčší priestor pre peších a cyklistov, zodpovedne doplniť chýbajúce spojenia

Uvedené údaje boli prevzaté z predloženej koncepcie.

3 Dotknuté územia sústavy Natura 2000

Vzhľadom k územnému rozsahu koncepcie sú ako dotknuté vyhodnotené ÚEV a CHVÚ v Košiciach a blízkom okolí.

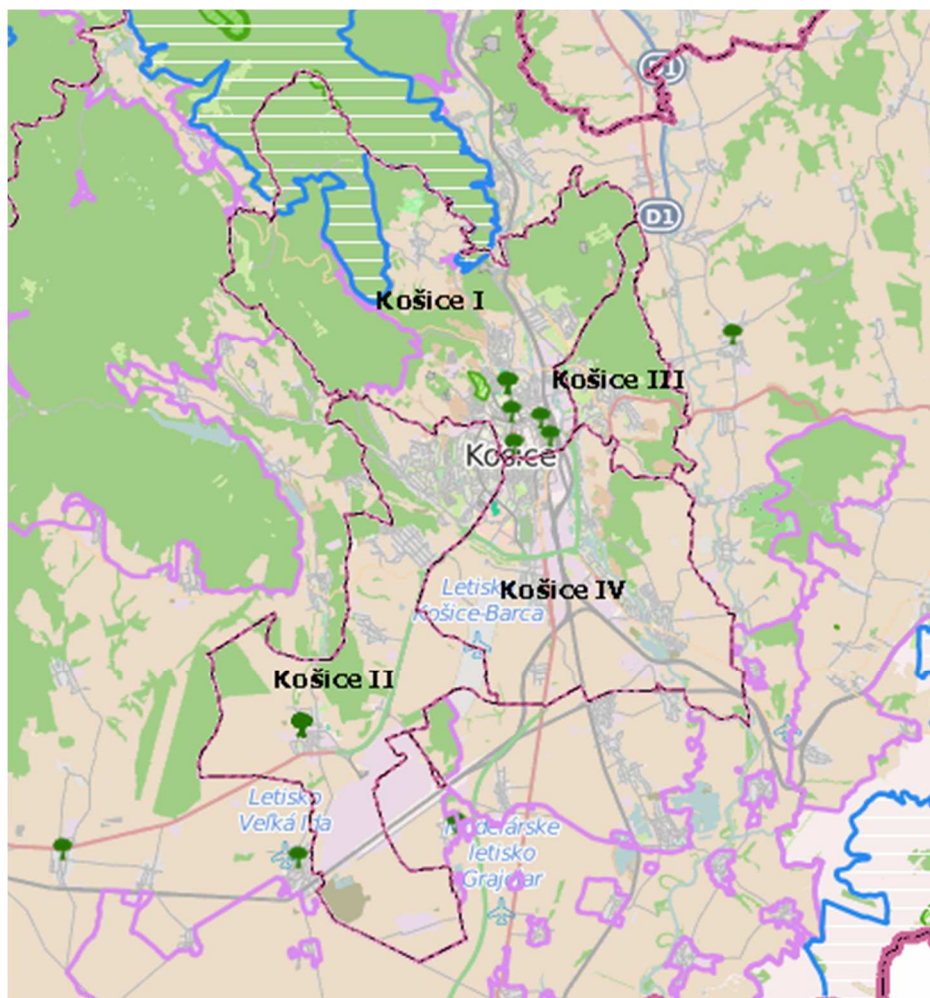
Tab. 1: Územie európskeho významu v Košiciach

Názov	Kód	Výmera (ha)	V správe
Stredné Pohornádie	SKUEV0328	7092,96	RSOPK Prešov

Tab. 2: Chránené vtáčie územie v Košiciach

Názov	Kód	Výmera (ha)	V správe
Volovské vrchy	SKCHVU036	121 421 ha	NP Slovenský kras
Košická kotlina	SKCHVU009	17 354 ha	RSOPK Prešov

Obr. 1: Územie európskeho významu (modrá) a chránené vtáčie územia (ružová) (Zdroj: Národný geoportál)

4 Hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000

4.1 VYHODNOTENIE PODKLADOV PRE PRIMERANÉ POSÚDENIE

Podklady poskytnuté zadávateľom:

Stratégia dopravy a dopravných stavieb mesta Košice (september 2015)

Ďalšie podklady:

Miestny územný systém ekologickej stability mesta Košice (Slovenská agentúra životného prostredia 2013)

Urbanistická štúdia „Mestská zeleň Košice“ (Dobrucká a Vyrosteková 2013)

Literatúra a www zdroje (viď kap. 7)

Pre prevedenie hodnotenia boli uvedené podklady uznané ako dostatočné.

4.2 VÝZNAMNOSŤ VPLYVOV PLÁNU

Vyhodnotenie potenciálnych vplyvov prebehlo podľa stupnice uvedenej v tabuľke 3.

Tab. 3: Stupnica významnosti vplyvov:

Hodnota	Významnosť vplyvu	Skrátený popis významnosti vplyvu
-2	významný negatívny vplyv	Nepriaznivý vplyv na integritu územia podľa čl. 6.3 smernice o biotopoch. Plán je možné schváliť len za splnenia podmienok stanovených v odsekoch 6 až 8 § 28 zákona o ochrane prírody. Významný rušivý až likvidačný vplyv na biotop alebo populáciu druhu alebo ich podstatnú časť; významné narušenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, významný zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Vyplýva zo zadania plánu, nedá sa eliminovať zmierňujúcimi opatreniami.
-1	mierne negatívny vplyv	Obmedzený (mierny) nevýznamný negatívny vplyv. Nevylučuje schválenie plánu. Mierne rušivý vplyv na biotop či populáciu druhu; mierne narušenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, okrajový zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Možno ho zmierniť alebo vylúčiť navrhnutými zmierňujúcimi opatreniami.
0	nulový vplyv	Žiadny preukázateľný vplyv.
+1	mierne pozitívny vplyv	Mierne priaznivý vplyv na biotop alebo populáciu druhu, mierne zlepšenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, mierne priaznivý zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu.
+2	významný pozitívny vplyv	Významný priaznivý vplyv na biotop alebo populáciu druhu, významné zlepšenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, významný priaznivý zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu.

?	Nevyhodnotiteľný vplyv	Vzhľadom na všeobecné zadanie nie je možné vyhodnotiť vplyv celého plánu alebo určitých častí (projektov) v ňom obsiahnutých.
---	------------------------	---

(Prevzaté zo: Slovenská agentúra životného prostredia 2014: Metodika hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v Slovenskej republike)

4.2.1 Administratívna reforma

Opatrenia nemajú priamy vzťah k prírode, vplyv je nulový.

4.2.2 Zabezpečenie lepšieho financovania verejnej dopravy

Opatrenia nemajú priamy vzťah k prírode, vplyv je nulový.

4.2.3 Zlepšenie pešej priechodnosti mesta

Opatrenia sú zamerané na intravilán a nemajú vzťah k lokalitám Natura 2000, vplyv je nulový.

4.2.4 Rozvoj smerujúci k mestu pre cyklistov

Lokalít Natura 2000 sa dotýkajú niektoré cyklotrasy.

Cyklotrasy južne od letiska: Cyklotrasy sú vedené po súčasných cestách na hranici CHVÚ Košická kotlina. Väčšie využitie ciest môže trochu zvýšiť rušenie v ich okolí. Pre žiadny z predmetov ochrany (sova dlhochvostá, ďateľ hnedkavý, bocian biely, prepelica poľná, orol kráľovský) to však nebude znamenať významnejšiu zmenu. Okolie zámeru môžu niektoré druhy využívať ako potravný biotop, miera rušenia však nebude významná. V prípade vyvolaných stavebných úprav je nutné posúdenie na projektovej úrovni.

Rekreačné trasy SZ od mesta: Dve navrhované cyklotrasy zasahujú na kraj územia CHVÚ Volovské vrchy. Sú trasované po súčasných turistických cestách už dnes cyklistami využívaných. Predpokladá sa rozšírenie cesty, môže tak dôjsť k menším záberom okolitých biotopov. Ďalej môže dôjsť ku zvýšeniu frekvencie využitia cyklistami, naopak na ďalších cestách v okolí, ktoré sú dnes cyklistami využívané živelné, môže dôjsť k upokojeniu. CHVÚ bola vyhlásená pre ochranu bociana čierneho, ďatľa bielochrbtého, ďatľa čierneho, ďatľa prostredného, ďatľa trojprstého, hrdličky poľnej, jariabka hôrneho, krutihlava hnedého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, muchárika bieločrkého, muchárika červenohrdlého, muchára sivého, orla kriklavého, orla skalného, penice jarabej, prepelice poľnej, rybárika riečného, sovy dlhochvostej, strakoša červenochrbtého, tetra hlucháňa, tetra hoľniaka, včelára lesného, výra skalného a žlny sivej. Nie je možné tak dopredu vylúčiť stret s biotopom druhov. Bez konkrétnych projektov nie je možné vplyvy bližšie vyhodnotiť a je nutné ich riešiť na projektovej úrovni. Významné vplyvy sú málo pravdepodobné.

4.2.5 Postupná reforma parkovacích miest

Opatrenia sú zamerané na intravilán a nemajú vzťah k lokalitám Natura 2000, vplyv je nulový.

4.2.6 Premena MHD na atraktívnu voľbu a súčasť životného štýlu;

Ekonomicky efektívna mestská hromadná doprava s zodpovedným financovaním investícií a kompenzácií;

Smerovanie k mestskej doprave so zníženým vplyvom na životné prostredie

Opatrenia sú zamerané na intravilán a nemajú vzťah k lokalitám Natura 2000, vplyv je nulový.

4.2.7 Ponuka dobre riadenej bezpečnej cestnej infraštruktúry s obmedzeným rozsahom kapacitných nedostatkom

Stratégia počíta s vybudovaním vonkajšieho obchvatu D1-R2. Cesty R2 v úseku Šaca – Košické Olšany zasahuje do CHVÚ Košická kotlina. Trasa bola vyhodnotená v procese EIA v r. 2010 a po úprave zámeru znovu v r. 2014 vrátane spracovania primeraného posúdenia. Posúdenie bolo prevedené podrobne a významný vplyv bol vylúčený. Z tohto dôvodu sa trasa znovu neposudzuje.

Obchvat Kavečan sa približuje hranici CHVÚ Volovské vrchy. Pravdepodobne do územia priamo nezasiahne alebo len veľmi okrajovo, a to v mieste napojenia na súčasnú cestu. Obchvat je vedený blízko k zástavbe. Významné vplyvy na predmety ochrany CHVÚ sú vylúčené, môže dôjsť k malému alebo nulovému ovplyvneniu.

4.3 VYHODNOTENIE KUMULATÍVNYCH VPLYVOV

U plánovaných rekreačných cyklotrás zasahujúcich na územie CHVÚ Volovské vrchy môže dôjsť ku kumulácií vplyvov rušenia so súčasným rekreačným využitím oblasti. Jedná sa však o malú zmenu oproti súčasnosti a okraj CHVÚ. K významnému ovplyvneniu predmetov ochrany CHVÚ nedôjde ani v kumulácií so súčasnými vplyvmi.

4.4 VYHODNOTENIE MOŽNÝCH CEZHRANIČNÝCH VPLYVOV

Vzhľadom k charakteru koncepcie sú cezhraničné vplyvy vylúčené.

4.5 OPATRENIA NA PREVENCIU NEGATÍVNYCH VPLYVOV

Pri realizácii cyklotrás na území CHVÚ je nutné minimalizovať zásahy mimo súčasnej cesty.

5 Záver o vplyve na integritu území

Stratégia rozvoja dopravy a dopravných stavieb mesta Košice nemá nepriaznivý vplyv na integritu územia z hľadiska cieľov jeho ochrany a na žiadne z predmetov ochrany.

Niektoré opatrenia nemohla byť z dôvodov všeobecnosti zadania podrobne vyhodnotená a je potrebné ich posúdiť na projektovej úrovni.

6 Zoznam skratiek

CHVÚ	Chránené vtáčie územie
ÚEV	Územie európskeho významu

7 Použité zdroje údajov

Literatúra

Dobrucká A., Vyrosteková E. 2013: Urbanistická štúdia „Mestská zeleň Košice“. Ateliér Dobrucká, s.r.o., Nitra.

Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování dle §45i zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (Věstník MŽP ČR, listopad 2007)

Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000. Ministerstvo životního prostředí ČR, Praha 2011.

Slovenská agentúra životného prostredia 2013: Miestny územný systém ekologickej stability mesta Košice

Slovenská agentúra životného prostredia 2014: Metodika hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v Slovenskej republike

Stanová, V., Valachovič, M. (eds.), 2002: Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE - Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225 s.

Odkazované právne predpisy:

Smernice 2009/147/ES o ochrane voľne žijúcich vtákov, vrátane príloh

Smernice 92/43/EHS o ochrane prírodných stanovišť, voľne žijúcich živočíchov a plane rastúcich rastlín, vrátane príloh

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov

WWW zdroje:

Databáze SOS/BirdLife Slovensko: aves.vtaky.sk

Európsky prehliadač lokalít sústavy Natura 2000 <http://natura2000.eea.europa.eu>

Informační systém EIA: <http://enviroportal.sk/sk/eia>

Natura 2000 na Slovensku: <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&lang=sk&sec=2>

Národný geoportál: <http://geoportal.gov.sk/sk/map?r=geoportal.sazp.sk>

Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody SR: <http://uzemia.enviroportal.sk/>

8 Prílohy

1. Rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Českej republiky o udelení autorizácie k vykonávaniu posúdenia podľa § 45i zákona 114/1992 Sb.

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

ODESÍLATEL:

Odbor druhové ochrany a
implementace evropských předpisů
Vršovická 65
100 10 Praha 10

ADRESÁT:

Vážená paní
Mgr. Michala Kopečková
Čechova 53
301 00 Plzeň

V Praze dne 20. ledna 2012
Č. j.: 2702/ENV/12
116/630/12

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo životního prostředí (dále jen "ministerstvo") jako příslušný správní orgán podle § 45i odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon") po provedeném správním řízení vyhovuje žádosti, č. j. 92282/ENV/11-3161/630/11, kterou podala dne 24. 11. 2011

Mgr. Michala Kopečková
narozena dne 11. 8. 1981 v Plzni,
bytem Čechova 53, 301 00 Plzeň
a

**prodlužuje autorizaci
k provádění posouzení podle § 45i zákona.**

Autorizace se v souladu s § 45i odst. 3 zákona prodlužuje o dalších **5 let**, a to ode dne **1. 6. 2012**, jakožto dne vykonatelnosti tohoto rozhodnutí.

Autorizace je nepřenosná na jinou osobu.

Autorizaci je možno opakovaně prodloužit o dalších 5 let za podmínek stanovených vyhláškou č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen "vyhláška").

Odůvodnění:

Žadatelka je držitelkou autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona na základě rozhodnutí o udělení autorizace č. j. 17687/ENV/07-611/630/07 ze dne 31. 5. 2007, která jí byla udělena v souladu s § 45i odst. 3 zákona na dobu 5 let.

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

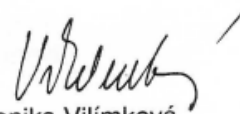
Dne 24. 11. 2011 byla ministerstvu doručena žádost č. j. 92282/ENV/11-3161/630/11 o prodloužení uvedené autorizace. V souladu s ustanoveními § 45i odst. 3 zákona a § 5 vyhlášky ministerstvo ověřilo, zda žadatelka splňuje podmínky pro udělení autorizace stanovené zákonem, a jelikož v období od předchozího udělení autorizace došlo ke změně skutečností rozhodných pro posouzení odborné způsobilosti autorizované osoby (od května 2007, kdy byla autorizace udělena, došlo ke změnám a vydání nových právních předpisů a k vydání několika metodických dokumentů souvisejících s činností autorizované osoby), nařídilo přezkoušení odborné způsobilosti žadatelky. Přezkoušení se uskutečnilo dne 20. 1. 2012 s výsledkem "vyhověla", jak je uvedeno v záznamu z přezkoušení, který je součástí podkladového spisu pro vydání tohoto rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že z přezkoušení nevyplynuly skutečnosti bránící prodloužení autorizace, předložená žádost obsahuje všechny náležitosti a jsou tak splněny všechny podmínky pro prodloužení autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona, rozhodlo ministerstvo tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad ministroví životního prostředí podáním na Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Mgr. Veronika Vilímková
ředitelka odboru

Potvrzuji, že se vzdávám možnosti podání rozkladu proti tomuto rozhodnutí.

Datum: 20. 1. 2012

Podpis:

2/5